

Lê Văn Phúc - Bóng Thời Gian **MÙA HẠ TRONG TÂN NHẠC**

Lê Văn Phúc & Nguyễn Túc

Thầy Nguyễn Túc!

Gớm, độ này cậu hứng thú gì mà hoạt động hăng say, sản xuất quá chùng chùng, làm tôi bỏ cả hơi tai, không kịp ngáp nữa!

Thưa thầy, ấy cũng nhờ thầy sưu lục và cung cấp cho những nhạc phẩm ít ai còn giữ được, cho nên Cai em phải gồng mình lên để soạn thảo, gom ý với thầy viết loạt bài Những nét đẹp trong tân nhạc xem được bao nhiêu thì hay bấy nhiêu. Chứ lỡ mai kia một nọ, bóng ngả xế tà, thầy bỏ em chiều một mình trên phố thì em đây bơ vơ, biết lấy ai là người để cập kè tán róc!

Đừng lo, đi đâu tôi cũng nhớ đến cậu!

Em xin đa tạ...

Ừa, thế thì tôi xin nhập đề nhé!

Mùa hạ là mùa *Ai xui con cuộc gọi vào hè, cái nóng nung người nóng nóng ghê...* như Tam Nguyên Yên Đổ đã phác họa trong bài Vào hè.

Mùa hạ, sen nở nên văn nhân, thi sĩ thường thơ thần bên đầm sen, thưởng thức hương thơm của loài hoa gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn cùng cái đức của bậc hiền nhân quân tử. Nhưng số người làm thơ ca tụng mùa hè xem ra hơi hiếm!

Ở bên các nước Âu Châu, mùa hạ là mùa thiên hạ nghỉ sở làm rủ nhau về miền đồng quê, đi cắm trại, đi du lịch, coi như nghỉ xả hơi.

Mùa hạ là mùa nóng nực, người lớn vẫn phải đi làm còn học sinh lại được nghỉ học, ở nhà chơi suốt 3 tháng mùa hè.

Ấy thế cho nên, nhạc sĩ Hùng Lô mới sáng tác ngay bài "*Hè về*" để báo động cho mọi người biết rằng đây là thời điểm *Trời hồng hồng, sáng trong trong, ngàn phương rung nắng ngoài song*. Còn như hè về ra sao thì tôi xin nhường để cậu tiếp lời phi lộ!

Em cảm ơn thầy đã mào đầu! Bài hát này, trẻ con người lớn đều thuộc nằm lòng vì nghe hát tối ngày trên các đài phát thanh Quốc Gia, Quân Đội.

Hè về thì tất nhiên trời nóng nực nên ít có người nổi hứng làm thơ. Duy có giới học sinh, sinh viên là cảm thấy nhẹ nhõm vì được nghỉ xả hơi mấy tháng hè.

Nhiều trường học còn có mục lửa trại, dựng sân khấu để các em nhỏ hát hò, trình diễn vũ điệu, đóng kịch dịp bãi trường. Nhưng bắt buộc là không thể quên được bài Hè về.

Mỗi khi nghe hát bài trên, em lại nhớ đến một video có ca sĩ Hoàng Oanh ngồi trên cây cao, dựa lưng vào cành, tươi cười ca khúc Hè về. Em xin nhờ Hoàng Oanh ca lần nữa.

Hoàng Oanh:

Hoàng Oanh không dám leo lên cây nữa đâu! Sợ té quá à!

Hồng có sao! Đã có đội cứu hỏa túc trực dưới gốc cây rồi!

Bảo đảm không?

Sua mà! Hoàng Oanh cứ hát tự nhiên đi!

Hát nhá!

Trời hồng hồng, sáng trong trong, ngàn phương rung nắng ngoài song

Cành mềm mềm, gió ru êm, lọc màu mây bích ngọc qua màu chuyên

Đàn nhịp nhàng, hát vang vang, nhạc hòa thơ đón hè sang

Hè về trong khóm trúc năm đầu bờ, hè về trong tiếng sáo diều dật dờ

Hè về gieo ánh tơ

Bâng khuâng nghe vắng đũa mây trắng đàn chim cánh đo trời

Phân vân đôi mái chèo lữ thứ thuyền ai biếng trôi

Xa xa lớp lữa dòn cao sóng, vàng leo dốc chân đồi

Thanh thanh hương sen nồng ướp gió trắng khi chiều rơi

Hè về, hè về, nắng tung nguồn sóng khắp nơi

Hè về, hè về, tiếng ca nhịp phách lên khơi

Đầu ghènh suối mát reo vui,

Dạt dào ngập trời gió mát ven mây phiêu bạt

Hồn say ý chơi vơi, ngày xanh thắm nét cười

Lòng tha thiết yêu đời

Đây suối trắng rừng thơ, đây gió hung huyền mơ

Đây phím ngọc đường tơ, đây tứ nhạc ngàn xưa

Hè về, non nước yêu yêu,

Hè về nắng thông reo.

Thế đó là hè về nên trời hồng hồng, sáng trong trong, cành mềm mềm, đàn nhịp nhàng, hát vang vang, nhạc hòa thơ đón hè sang. Hoàng Oanh vừa dứt.

Cùng đón hè về, chúng ta có Canh Thân, tác giả các bản nhạc quen thuộc *Túi đàn, Cô hàng cà phê*. Canh Thân với *Khúc ca mùa hè*, (Tinh Hoa phát hành năm 1952), nhịp Fox 4/4 vui tươi, nồng nàn, thấm thiết!

Thầy Nguyễn Túc: Không có bóng hồng nào trong khúc ca đó à?

Dạ, không!

Lạ đấy nhỉ!

Em chỉ thấy nhạc sĩ tả câu hát du dương mơ màng và tấm ánh trăng huy hoàng mà lữ khách đứng thần thờ ngắm cuộc đời vui tươi như nơi thiên đàng thì đủ biết là người lữ khách không còn nhớ gì đến các bóng hồng nữa!

Tôi lại nghĩ rằng anh chàng này không bô trai, không khéo tán nên chẳng có ai mê cả!

Nhưng thôi, tiếp đi!

Đây, em mở CD nhờ danh ca tân cổ nhạc Hùng Cường cất tiếng:

Về đây ta lắng nghe muôn cung đàn

Đường tơ tha thiết vương hương nồng nàn

Về đây nghe bao câu hát du dương mơ màng

Và về đây tắm ánh sáng trăng huy hoàng

*Khúc ca mùa hè
Lắng trong chiều về
Nghe như ru như gọi tình thơ
Nghe như thấy lâng lâng bồng một trời mơ*

*Những cánh bướm khoe màu thắm
Bay lao xao trong ngàn hoa
Lữ khách đứng thẩn thờ ngắm
Cuộc đời vui tươi như nơi thiên đàng*

*Nhịp đàn hòa theo khúc ca mùa hè
Ta lắng lắng nghe
Một mùa đầy hoa ngát hương.*

Cũng trong một chủ đề, nhạc sĩ Lê Hựu Hà lại có lối nhìn và lối viết khác. Người nghe tưởng như đang cùng tác giả lãng du trong khung cảnh trời nhẹ lên cao, bóng chim lơ lửng, dòng sông im lìm để lòng mình rộn ràng, rực sáng yêu thương cuộc đời trước mặt. Đó là bản *Vào hạ*, nhịp điệu nhẹ nhàng, dễ thương. Em xin nhờ giọng ca trẻ này trình bày mới hợp tình hợp cảnh. Mời Như Quỳnh:

*Trời nhẹ dần lên cao, hồn tôi dường như bóng chim
Vờn đôi cánh mềm lặng lẽ kiếm chốn nao bình yên
Và dòng sông xanh kia nằm im như không trôi
Phơi màu áo rêu vớ về đánh giấc trưa nghỉ ngơi.*

*Ta rong chơi phiêu lãng cuối trời
Đời bọt bèo phù du kiếp người
Dù qua bao nhiêu đắng cay vẫn cười
Và đời còn mùa hạ tươi vui
Và lòng còn nhiều điều muốn nói
Hãy thắp sáng tâm hồn
Cháy lên trong tim mỗi người
Những yêu thương cho cuộc đời
Mùa hạ ơi! Tình phơi phơi!
Bạn ơi! Xin hãy vút hết nỗi buồn
Xóa tan đi bao đêm trường
Bước ung dung trong cuộc đời...hạ ơi...!*

*Rì rào ngọn heo may thổi than qua muôn khóm cây
Chợt nghe hững hờ, mùa hạ lướt thướt qua tầm tay
Kìa vầng mây lang thang tìm bạn đời không dối gian
Để cùng nhỏ to câu chuyện nắng mưa trần gian.*

Bài này vui quá nên em thấy thầy mí lì cô nhẩy Twist coi bộ hấp dẫn đó nghe!
Thầy kệ tui!
Bài này có cái giống bài trước, là không đả động gì đến phái nữ cả!
Thế cũng phải! Chứ dính vào là nhiều chuyện phiền lắm!

Thầy có kinh nghiệm nên nói là em phải tin rồi!

Chứ còn gì nữa! Tiếp đi!

Vẫn với chủ đề dẫn thượng, một bản nhạc ngoại quốc có tên *Pendant les vacances* do Trường Kỳ đặt lời cũng phổ biến trong giới sinh viên, học sinh. Cậu Trường Kỳ nhà em đặt tựa đề là *Khi ta hai mươi* cho hợp với tuổi trẻ. Mời bạn đọc thưởng thức qua giọng hát Julie:

*Khi ta hai mươi, yêu thương có trong ta chơi vui
Nghe trong tim hát lên bao câu ca
Chứa chan ngập tràn đầy niềm vui
Lòng nhớ ghi trong cuộc đời... (chớ có quên)*

*Khi ta hai mươi, ta yêu gió, yêu mây xa xôi
Ta yêu sóng nước mênh mông muôn nơi
Đó đây ngập tràn niềm vui
Lòng nhớ muôn đời...*

*Sẽ nhớ mãi, nhớ mãi, khi ta hai mươi, hai mươi
Toàn là niềm vui trong lòng
Sẽ nhớ mãi, nhớ mãi, ước gì
Được sống mãi tháng năm mộng mơ.*

*Khi ta hai mươi, ta mong ta nhớ khi ta hai mươi
Ta luôn ghi nhớ môi hôn đam mê
Ngát ngậy ngập tràn đầy niềm vui
Lòng ghi nhớ trong cuộc đời...*

Thầy có thấy cái gì lạ không?

Lạ quái gì đâu! Hẳn cậu muốn nói đến khi ta hai mươi, ta luôn ghi nhớ môi hôn đam mê chứ gì! Cái gì lần đầu nó cũng ô mê ly đời ta, nhớ mãi nhớ hoài. Nhưng sự thực đau lòng là sau này gặp gỡ nhiều thiếu nữ, nhiều mối tình, hôn hít tung bùng hoa lá thì kỷ niệm hôn đầu nó cũng nhạt phai theo ngày tháng vội.

Này, tiện thể dịp nào cậu viễn du, bay sang bên Montreal, Canada, cậu hỏi cậu Trường Kỳ xem ghi nhớ môi hôn đam mê xem nó hấp dẫn, ác liệt như thế nào? Chứ chỉ nghe thoáng qua thôi, chả ai hiểu mô tê răng rứa chi cả!

- Dạ, nhưng em không nghĩ là cậu Trường Kỳ chịu tiết lộ bí mật nhà nghề ra đâu! Cậu ấy sẽ nại có, biểu rằng mỗi người một ý, một cách diễn tả và nhân tâm tuy mạng mỡ, không thể có một định luật, một khuôn mẫu nào để làm chuẩn đích cả! Hơn nữa, sự đam mê còn tùy thuộc vào nhiều yếu tố không gian, thời gian, đối tượng, sức khỏe, tình cảm, xúc động, kinh nghiệm... Ngay cả danh từ đam mê cũng phân hạng thành nhiều thứ bậc cao thấp, nặng nhẹ, ít nhiều. Cái đam mê của người này khác với cái đam mê của người kia. Không có cái cân nào để đo lường mức đam mê được cả!

Nhưng mà, tôi thấy cái gì mà quá lắm thì nó cũng đâm ra nhàm đi!

Em cũng chỉ mơ ước được nhàm như thế thôi! Đề kiểm chút cháo cho đời còn chút màu hồng, còn chút dễ thương!

Thế ra cậu đói kém đến thế cơ à!

Làm sao so sánh với thầy được cơ chứ!

Thầy kệ tui! Tiếp đi kéo lại chìm trong cơn mê chiều thì khôn!

Dạ, tiếp. Bài này thì vui dễ sợ mà buồn cũng thê thiết. Chẳng là mỗi năm đến cuối niên học là có kỳ thi. Kỳ thi nào cũng có kẻ trượt, người đỗ. Niềm sung sướng, thất vọng trong cuộc thi cứ ấy được bạn em là nhạc sĩ Đỗ Kim Bảng viết thành một ca khúc rất nổi tiếng là bài *Mùa thi*. Em phải công nhận là nét nhạc Swing thật linh động, lời thật sát ý, nói lên đầy đủ tâm trạng của những anh chàng dở khóc dở cười tiểu tựa nam nhi lạc đệ thì. Như câu:

Cười như cậu bé hồng thi

Khóc như cô gái sắp đi lấy chồng.

Cười mà lại đau hơn khóc. Khóc mà lại vui hơn cười là thế đó!

Còn anh cu nào may mắn bằng hồ đề danh thì lại hiên ngang vênh cái mặt mệt lên phán rằng phen này tao trượt thì ai đậu cho.

Tôi nghe cậu có lần kể rằng cuộc đời thi cử của cậu cũng long đong, lận đận lắm thì phải?

Dạ, đúng. Năm lên 8 em mới cắp vở đi học. Học được vài tháng, em lại nằm vạ ở nhà!

Đã học trở lại nằm vạ nữa thì làm sao khá nổi? Phải có lý do gì chứ?

Dạ, có. Lớp bét của em ở trường Lê Lợi trên phố Hàng Đồng, Hải Dương. Sĩ số chừng ba, bốn chục học sinh, cả trai lẫn gái học chung.

Một bữa, đang ngồi học, em đánh hơi thấy có cái mùi gì là lạ. Nó không phải là nước hoa Chanel No 5 hay Elizabeth mà lại có mùi thum thum. Cũng lúc đó, bàn trên có cô con gái người Việt gốc Trung Hoa, tên nó là cô Lìn (sic) đang lúng túng, ngồi khóc thút thít. Thì ra cô bé ỉa đùn có chết không chứ ỉ!

Thầy giáo hiểu chuyện, sai người nhà lau chùi cho cô bé và thu dọn chiến trường. Cô Lìn được về nhà nhưng hương hoa vẫn còn bay quanh lối xóm. Em vốn thính mũi, không chịu được mùi nước hoa đó nên em cuốn gió chuẩn về nhà. Mẹ em hỏi tại sao mà bỏ học. Em cứ ngay tình nói sự thật cho mẹ em nghe. Bà cụ tím tím cười, kể lại cho bố em nghe. Bố em bảo em là chuyện xong rồi, mai đi học.

Nhưng em vốn thính mũi, vẫn còn ngửi thấy như vương vấn đâu đây mùi cô Lìn hôm trước nên em nghỉ học có đến hơn một tuần. Mãi khi bố em dọa đánh đòn, em mới đành lòng trở lại mái trường cũ.

Mới học lớp bét thôi mà cậu đã kinh qua chuyện khó ngửi ấy rồi. Chắc sau này còn nhiều lận đận?

- Dạ, đúng vậy. Em học lớp nhất 2 phò vì đi tản cư, rồi hồi cư lại học đúp cho chắc ăn. Em thi tú đơn 3 năm, 6 phò mới đậu. Em thi tú kép 4 phò, 2 năm mới qua cầu. Nhưng lên luật khoa thì em như điều gặp gió, qua cầu gió bay, đậu cái một. Em còn thừa thắng xông ào lên...

Thôi, xông thế là được lắm rồi! Nhưng sao việc học hành thi cử của cậu nó cứ trôi sọt vậy?

Dạ, là em không học không hành gì cả. Suốt năm ăn chơi, cuối năm mới đoán mò, học lỏm mấy bài cầu may rồi lẻo đẻo đi thi nên nó như rứa!

Thế là cậu có đầy đủ kinh nghiệm như anh bạn Đỗ Kim Bảng đã mô tả trong nhạc phẩm *Mùa thi* đấy phải không?

Dạ, chính thế! Bạn em còn bản nữa cũng nổi tiếng không kém, ấy là bài *Bước chân chiều chủ nhật*. Em hát thật nghe nhé!

Thanh kiều, xin để dịp khác. Cậu hát bây giờ e lạc đề, dám bị ném cà chua lắm à!

Cậu nhờ ai hát đùm bài *Mùa thi* đi!

Em lại phải nhờ người đẹp Văn Khoa là Hoàng Oanh diễn tả:

Hôm nay: Ngày thi! Bao nhiêu người đi

Xe! Rộn rịp! Lốp! Tràn người, niềm vui vắn vơng

Thi ơi là thi! Sinh mi làm chi!

Bay: Nghẹn ngào, Bám: Ôn ào, buồn vui vì mi!

Đây bao bộ mặt cười ra nước mắt, than câu: Học tài thi phận

Đây bao tiếng cười đắc ý khoe rằng: Phen này tao trượt thì ai đậu cho!

Hôm nay còn thi, mai kia còn thi

Ôi đời đời, khóc cùng cười hòa theo Mùa Thi.

Bản nhạc ngắn thế thôi mà chứa đựng biết bao nhiêu hy vọng và tuyệt vọng của đời học sinh là người tổ quốc mong cho mai sau.

Cái nguy nhất là hễ trượt là đi lính, đi hạ sĩ quan. Còn nếu đậu là được hoãn dịch học tiếp hoặc theo khóa sĩ quan Dalat, Thủ Đức hùng anh. Cuộc đời có những ngã rẽ rất quanh co, nghiệt ngã.

Thí dụ như cậu, lúc làm Cai Sữa trong Ngự Lâm Quân trên Dalat, khi sĩ quan Quân Nhu, ai biết đâu được cuộc đời nó trôi dạt ra sao...

Như em là bèò dạt, mây trôi, phó mặc cho dòng đời, đục nhờ trong chịu chứ biết nói năng gì!

Đục nhờ trong chịu?

Dạ, phải! Đục mới có chút cháo chứ trong vắt thì có cái gì đâu?

Lạ nhỉ! Thôi tiếp đi! Nghe chuyện của cậu nản quá!

Thì bởi! Em tiếp nha! Không bàn đến thi cử nữa, em xin dẫn bài hát kể chuyện thuở học trò có hoa phượng nở, có anh đem cánh phượng tô hồng má em, có hai đứa lỡ làng duyên nhau, rung rung phượng đỏ trên đầu, tìm em, anh biết tìm đâu bây giờ? Anh Bằng phổ thơ Hoàng Anh Tuấn trong bài *Hoa học trò*, lời lẽ, ý tình, tâm sự như sau. Em nhờ Như Quỳnh và Lâm Nhật Tiến trình bày:

Bây giờ còn nhớ hay không?

Ngày xưa hè đến, phượng hồng nở hoa

Ngây thơ anh rủ em ra

Bảo nhật hoa phượng về nhà chơi chung

Bây giờ còn nhớ hay không?

Bây giờ còn nhớ hay không?

Bây giờ còn nhớ hay không?

Anh đem cánh phượng tô hồng má em

Để cho em đẹp như tiên

Nhưng em không chịu, sợ phải lên trên trời...

...Lên trời hai đứa hai nơi

Thôi em chỉ muốn làm người trần gian

Hôm nay phượng nở huy hoàng

Nhưng từ hai đứa lỡ làng duyên nhau

Rung rung phượng đỏ trên đầu

Tìm em, anh biết tìm đâu bây giờ?...

Theo em, bài này tác giả mượn hoa phượng làm cảnh để tán đào. Nhưng rớt cuộc rồi thì đào cũng đào tẩu đi đâu mất dạng, chỉ còn anh đi tìm em nhưng: Tìm em, anh biết tìm đâu bây giờ?. Thế là hết chuyện, có chán không cơ chứ!

Kiểu tán này coi bộ không khá! Chỉ có một đoạn có chút cháo thôi, ấy là câu: Anh đem cánh phượng tô hồng má em. Còn thì công cốc! Cậu thấy có bài nào với chủ đề khác lạ không?

Dạ, khác lạ thì có bài *Đưa em vào hạ* của Trầm Tử Thiêng. Chàng không rủ nàng bắt bướm hái hoa ép vở mà lại rủ nàng đi vào rừng thiêng gọi lá, đi thăm chiến trường năm im thở khói để thấy cảnh đứa bé nhìn cha đang chờ giặc dưới giao thông hào. Không có màn về thăm trường cũ, bạn xưa vì bạn xưa đã đi biệt chưa về. Mùa hạ chinh chiến điêu linh như thế, qua tiếng hát Duy Khánh diễn tả cho chúng ta nghe và thấy thấy những nét đau buồn của một quê hương mịt mù lửa đạn triền miên:

*Mùa hè năm nay anh sẽ đưa em rời phố chợ đôi ngày
Qua miền xa mà nghe rừng thiêng gọi lá
Tiếng nỉ tiếng non khi chiến trường năm im thở khói
Đứa bé nhìn cha đang chờ giặc dưới giao thông hào
Tìm về xa xôi, em sẽ thương những vùng đất lở sông bồi
Bạn bè em, giờ đây người sương người gió
Chỉ cả trót mang nên chẳng cần về thăm trường cũ
Có đứa từ lâu nay vẫn còn đi biệt chưa về
Quê hương đau, nắng hạ cũng buồn
Nước sông ngăn đôi sơn hà
Còn gì em, còn gì đâu?
Mùa hạ qua mau, đi nữa đi anh
Chỉ con đường quê hương mịt mù
Thương những chiều nắng rọi bờ sông...*

Thầy Nguyễn Túc: Bài này nghe vừa nhẹ vừa buồn, như vấn vương một nỗi buồn quê hương tang tóc.

Cai tôi: Em cũng thấy một chút gì vừa khắc khoải vừa ưu tư, như vương vấn một cảnh đời bất hạnh.

Tôi vấn vương còn cậu vương vấn thì đó là hai tư tưởng lớn gặp nhau cái một rồi! Thôi ta tiếp!

Tiếp nữa thì có bài này kinh khủng lắm!

Bởi vì tác giả mô tả một cảnh chiều trên bãi biển, có em tóc hong vàng ngồi trong biển chiều rử nắng rồi em bước hoàng hôn. Còn anh lang thang dẫu giày, vòng tay em cho đã gầy, men yêu đương rử rượi, mây trời phong kín trùng khơi thầy thấy quang cảnh này có hít cốc không cửa chứ! Đó là bản *Tóc em chưa úa nắng hè*, một trong những bài hát nổi tiếng của nhạc sĩ Phạm Mạnh Cương mà em xin nhờ Vĩnh Trinh trình bày sau đây. Thầy nghe rồi cho ý kiến nha!

*Rồi nắng hạ tàn phai
Cơn mê tình ái
Rã rời lạc lối
Theo dấu chân em về*

*Chập chùng lớp sóng
Trắng xóa mênh mông*

*Bờ cát mịn từ đây
Không em hờn dỗi
Tháng ngày mù tối
Em tóc em hong vàng
Biển chiều rữ nắng
Em bước hoàng hôn*

*Em buông lơi tóc thề
Tình mình theo cơn lốc về
Em như mưa nắng hạ
Hồn bờ biển xanh sỏi đá*

*Anh lang thang dấu giày
Vòng tay em cho đã gãy
Men yêu đương rữ rượi
Mây trời phong kín trùng khơi*

*Rồi cánh phượng hồng rơi
Chơi vơi ngàn lối
Mỏi đường tình ái
Con sóng khuya xô về
Ngậm ngùi sỏi đá
Nuối tiếc trôi qua*

*Còn dấu buồn hồn hoang
Nghiêng nghiêng vực nhớ
Mưa chiều lạnh giá
Em tóc em hong vàng
Hạ buồn chiều úa
Em khóc chiều xưa.*

Thầy Nguyễn Túc: Bài này, có nhiều câu tôi không hiểu, như ở đoạn 2, đoạn 3 và đoạn 4. Câu thể nào?

- Em cũng mù tịt. Chỉ nghe rất tình tứ, rất thơ mộng, rất phong kín trùng khơi...

Thế còn men yêu đương rữ rượi thì sao?

Cái này thì em hiểu lồm bồm!

Lồm bồm cũng được! Nói nghe coi!

Theo em biết thì trong đời sống hàng ngày, chúng ta thường phải dùng một chất men nào đó để làm cho thức ăn thêm ngon hoặc nhờ chất xúc tác nào đó để thành một món ăn khác. Thí dụ như dùng men trộn với bột mì, để vài tiếng cho bột lên men, xong trộn với mấy chục kí lô bột, nặn thành từng cục, ủ cho ấm rồi đưa vào lò nướng. Thế là có bánh mì nóng ròn. Thí dụ nữa như lấy men trộn với nếp lúc, ủ kín trong chỗ ấm, vài ngày nếp

lúc thành rượu nếp! Aên ngon hết sảy!

Từ đó suy ra, khi anh con trai dùng men yêu đương thì cái men đó xúc tác toàn diện trên người cô con gái, khiến cô này tay chân rũ rượi! Nếu men mạnh quá, có thể khiến cô ấy rũ liệt không chùng!

Thế nó có biến chứng gì không hà?

Nếu có biến chứng thì cô ấy sau cơn rũ rượi sẽ mệt mỏi, rồi chóng mặt, nôn ọe, thích ăn đồ chua, lên cân một cách trông thấy. Mấy vòng đo đều thay đổi, nhất là vòng số 2...

Té ra thứ men yêu đương này nó dữ dội đến thế cura à?

Dạ, chính thế!

Nói tóm lại là cái men yêu đương nó nặng còn hơn cả Mai Quế Lộ của Tàu, rượu Vóc-Ka của Nga, rượu Sa-kê của Nhật Bản nữa cơ đấy nhá!

Dạ, còn hơn thế nhiều ạ!

Hay là tiện bữa nào cậu sang bên Canada, hỏi nhỏ nhạc sĩ Phạm Mạnh Cường để thầy Cường nói lại cho rõ được không? Nhưng chớ có hỏi gì thêm...

Sao vậy ạ?

Bởi nếu cậu mà hỏi cà kê dê ngỗng thì phải ở bên Canada vài tháng họa may mới tạm xong. Còn thầy Phạm Mạnh Cường cũng bận rộn chứ đâu có thời giờ rảnh rỗi để nghe những câu hỏi ám ớ hội tề mà mất công giảng giải.

- Dạ được. Về trường hợp sáng tác nhạc phẩm này, em đoán mò rằng thầy Cường sáng tác trong điều kiện ắt có và đủ, là thầy phải ở Nha Trang, phải đi biên nom thấy một cô gái tóc em hong vàng, ngồi trên bãi vắng lúc hoàng hôn thì thầy mới có thể tức cảnh sinh tình, viết thành bài ca đặc ý này!

Tôi cũng đoán là bãi biển Nha Trang, miền quê hương cát trắng đầy, cậu ạ!

Em cũng ra biển Nha Trang nhiều lần, cũng nom thấy nhiều cô con gái mặc bikini, xoa tóc ngồi bên biển vắng, còn sếch xi, quyến rũ hơn thế nữa kia! Thế mà em chả nảy ra được một ý nào để viết lách hay làm thơ, làm nhạc gì cả!

Cái đó là của trời cho chứ đâu phải ai làm cũng được đâu! Nếu được, thì mỗi người Việt Nam chẳng đã là một thi sĩ kiêm nhạc sĩ, kiêm cả họa sĩ rồi hay sao?

Chắc thế! Em sang bài khác nha! Bài này không mấy vui, tả cái cảnh hai cô cậu học sinh trung học cách xa nhau dịp hè về, khiến cho 3 tháng hè là 90 ngày nhớ nhung, khiến cho tiếng ve cũng sâu não, tình buồn nên nhìn mầu hoa phượng như mầu con tim dưới máu.

Nhạc sĩ Thanh Sơn viết bài *Nỗi buồn hoa phượng*. Em nhờ chị Thanh Tuyền diễn tả:

Mỗi năm đến hè lòng man mác buồn

Chín mươi ngày qua chứa chan tình thương

Ngày mai xa cách, hai đứa hai nơi

Phút gần gũi nhau mất rồi

Tạ từ là hết người ơi!

Tiếng ve nức nở buồn hơn tiếng lòng

Biết ai còn nhớ đến ân tình xưa

Đường xưa in bóng hai đứa nay đâu

Những chiều hẹn nhau hết rồi

Giờ như nước trôi qua cầu

Giã biệt bạn lòng ơi! Thôi nay xa cách rồi

Kỷ niệm mình xin nhớ mãi

*Buồn riêng một mình ai, chờ mong từng đêm gói chiếc
Mối u hoài này ai có hay*

*Nếu ai đã từng nhật hoa thấy buồn
Cảm thông được nỗi vắng xa người thương
Mẫu hoa phượng thắm như máu con tim
Mỗi lần hè thêm kỷ niệm
Người xưa biết đâu mà tìm?*

Thầy Nguyễn Túc: Cả bài là cảnh kể khô của anh chàng có cô bồ già biệt tình yêu, không còn nhớ đến người thương, bỏ lại sau lưng những ân tình xưa, như nước chảy qua cầu. Nên cứ đến mùa hè là anh ta lại nhớ đến dĩ vãng đau thương làm con tim rướm máu. Vì người cũ đã một ra đi là không bao giờ trở lại! Mà nhớ có trở lại cũng đâu còn giữ được trọn vẹn cái gì như đã có trong tình trạng ngày xưa? Vậy là anh chàng thiệt cả đờn lẫn kép í chứ! Tôi hiểu cậu muốn nói gì rồi. Đau thiệt là đau vậy đó! Dạ, em cũng có cái ý y chang như thầy! Đau đớn và nhức nhối lắm! Thế thì bệnh nặng hết thuốc chữa rồi, còn gì để mà nói nữa! Còn bài nào lạ nữa không cà?

Lạ thì còn bài này của Trịnh Công Sơn. Đó là bài *Hạ trắng*. Như em đã có lần thưa với bạn đọc rằng nhạc sĩ họ Trịnh này viết lời rất thơ, rất tình nhưng em không đủ trình độ để hiểu hết cái ý của chàng. Nên có thể nào thì em xin trình làng thế ấy cho đỡ bị phiền trách, đỡ bị chê bai.

Em nhờ chị Khánh Ly ca bài này:

*Gọi nắng!
Trên vai em gầy, đường xa áo bay
Nắng qua mắt buồn, lòng hoa bướm say
Lối em đi về, trời không có mây
Đường đi suốt mùa, nắng lên thấp đây.*

*Gọi nắng!
Cho cơn mê chiều nhiều hoa trắng bay
Cho tay em dài, gầy thêm nắng mai
Bước chân em về nào anh có hay
Gọi tên cho nắng chết trên sông dài.*

*Thôi xin ơn đời, trong cơn mê này, gọi mùa thu tới
Tôi đưa em về, chân em bước nhẹ, trời buồn gió cao
Đời xin có nhau, dài cho mãi sau, nắng không gọi sầu
Ào xưa dù nhàu cũng xin bạc đầu, gọi mãi tên nhau*

Thầy Nguyễn Túc: Sao lại gọi là Hạ trắng hả cậu?

Cai tôi: Thưa thầy, có nhẽ là vì Nắng lên thấp đây, nhiều hoa trắng bay nên trắng xóa cả không gian. Thiêng thử ra, mùa hạ cũng bị ảnh hưởng, cũng đậm ra trắng luôn, chứ không có phượng hồng, phượng đỏ rực một góc trời nữa ạ!

Nghe cũng có lý lắm chứ lị! Thế cậu có ý kiến gì về những đoạn hát trên không?

Dạ, đoạn đầu: Em nghe mà thấy choáng váng vì Lối em đi về trời không có mây mà đường đi suốt mùa nắng lên thật đầy. Đoạn hai, em nghe xong thấy cánh tay cô con gái này đổi hình dạng cho tay em dài, gây thêm nắng mai và đôi cánh gọi tên cho nắng chết trên sông dài. Đoạn ba, em nghe chàng đề nghị hãy gọi mãi tên nhau cho đỡ nhớ, đỡ ghiền áo xưa dù nhàu cũng xin bạc đầu gọi mãi tên nhau...

Aùo xưa dù nhàu thì tôi tạm hiểu nhưng còn cũng xin bạc đầu gọi mãi tên nhau tôi e chỉ còn lại một mình chàng đơn ca thôi, chứ em thì hơi đâu mà nhớ đến người yêu năm cũ nữa! Lúc ấy, có nhẽ nàng đang ru con ngủ.

- Thầy làm em nhớ đến một chuyện tình lãng mạn nổi tiếng: Đó là chuyện tình Roméo mới lị Juliette.

Cách đây hai chục năm, em có đi Ý Đại Lợi, ghé vào thành phố gần Venice, nơi xưa kia có chàng Roméo đứng dưới khung cửa nhìn lên trên lan can chờ người yêu xuất hiện. Nhiều du khách cũng muốn đến tận nơi coi khung cảnh xem nó lãng mạn như thế nào. Cảnh vật trong thị trấn yên lặng như tờ vì buổi trưa là giờ thiên hạ đóng cửa, đánh một giấc la siết.

Em chợt nghĩ, giá mà Roméo và Juliette lấy nhau - không có cái cảnh chia lìa - thì giờ này chắc hẳn Juliette đang nằm dài cho con bú. Còn chàng Roméo thì đang rửa bát!

Rồi em tự kết luận rằng: Thực và mộng nó khác nhau lắm chứ không thơ thơ mộng mộng gì đâu!

- Có nhẽ vậy đó! Thế còn mùa hè nào thú vị, ly kỳ nữa không?

Em còn một bài chót, nói đến cuối niên học, bạn bè chia tay, ai về nhà nấy. Năm sau có gặp lại nhau nữa không, không ai biết trước được. Nên cái cảnh chia tay có vẻ buồn ngủi, luyến tiếc. Thôi thì, ta chúc nhau những gì đẹp lòng nhau, dù thời gian có phôi pha ta không bao giờ quên. Nhạc phẩm *Ngày tạm biệt* của Lam Phương, em xin nhờ Ý Lan trình bày:

*Hôm nay đây còn vui trông thấy nhau
Bên tiếng ca tiếng đàn vượt trời cao
Lời vui thắm thiết đưa trao như khi mới gặp nhau
Nhưng anh ơi! Ngày mai ta cách xa
Anh kinh đô, tôi phải về miền xa
Biệt ly ai khéo gieo chi lên bao mái đầu xanh!*

*Nhớ hàng phượng thắm ven đường, mỗi lúc chiều buông
Tan tác rơi cài lên mái tóc xanh
Vội bóng dáng ai chiều ấy nâng niu tà áo
Biết nói gì khi chia ly.*

*Anh nghe chẳng ngoài kia hoa vẫn rơi
Bên xác hoa âu sầu vì tả tơi
Ngàn ve buồn tiếng nỉ non như thương cho người đi
Thôi chia tay cạn ly vui chúc đi:
Ta chúc nhau những gì đẹp lòng nhau
Dù thời gian có phôi pha, ta không bao giờ quên.*

Đến đây, xin thầy cho vài lời để kết luận chủ đề về Mùa Hạ.

Thầy Nguyễn Túc:

Quý bạn đọc đã lần lượt nghe những bài ca về mùa hạ: *Nào là Vào hạ, Đưa em vào hạ, Hạ trắng... Nào là Hè về, Khúc ca mùa hè, Tóc em chưa úa nắng hè... Nào là Mùa thi, Khi ta hai mươi, Hoa học trò, Nỗi buồn hoa phượng, Ngày tạm biệt...*

Chỉ với một số nhạc phẩm giới hạn như thế cũng đủ cho chúng ta thấy mùa hè là mùa của nắng vàng rực rỡ, hoa phượng nở đỏ tươi, những quyến luyến nhớ nhung khi chia tay ngày bãi trường, những vùng đất quê hương thời chinh chiến, những mối tình dang dở, tan vỡ mộng ban đầu.

Theo như cái ý của tôi thì chẳng cứ mùa hè mới có những hoàn cảnh, những cuộc tình buồn vui như thế, mà mùa nào cũng có các phong cảnh, ý tình đượm màu sắc tình cảm yêu đương rữ rượi nhiều khi khiến con tim phải làm ba- lun, lắm khi bắt con tim phải bai-pát hay phải đặt pết méch cơ.

Cái đau là giới nam nhi hùng mạnh lại thường là giới phải chịu những oan khiên như trên, khiến cho chuyện tình kéo dài ra, cuộc đời co ngắn lại, tưởng như đùa rỡ khơi khơi mà lại hóa ra không tin nhưng có thật!

Thế nên, tôi có nhờ khuyên các bạn trẻ học sinh là người tổ quốc mong cho mai sau phải hết sức cẩn trọng đề phòng, hãy lo học hành cho đến nơi đến chốn chứ đừng dính líu, mò mẫm vào con đường tình ái quá sớm sủa, e có hại cho tương lai, cho gia đình và cho xã hội.

Tôi nói thế thôi, nói ít các bạn trẻ hiểu nhiều. Nếu không chịu hiểu thì tôi cũng xin bỏ giáo quy hàng chứ không phải miệng lưỡi Trương Nghi, Tô Tần mà mong thuyết phục được lớp trẻ ngày nay.

Bấy nhiêu lời đó thôi, tôi xin hết ý.

Cai tôi: Em xin cảm ơn thầy đã bày tỏ những nhờ xuất phát tự con tim, tự đáy lòng của một bậc thầy giàu kinh nghiệm chiến trường và tình trường để khuyên bảo những điều hữu ích cho thế hệ trẻ.

Về phần em, em vẫn sống, em vẫn ăn và em vẫn thở nhưng cuộc đời ngấm lại chả có danh gì với núi sông. Thuở nhỏ thì lang thang đầu đường xó chợ; thời trai tráng thì nghèo mặt rệp chẳng có ma nào nó đoái hoài; lúc xế chiều thì tay trắng vẫn hoàn trắng tay. Nom lên mình chẳng giống ai, còn ngó xuống chẳng ai giống mình. Nên em cứ thui thủi như con chó cún nằm mèo dưới hầm basement ca bài *Chiều mưa biên giới!*

Này, cậu đừng có tả oán, ăn nói tầm bậy tầm bạ nhá! Cậu còn sướng hơn cả chán vạn người cùng tuổi tuất với cậu nữa cơ! Trời cho sao thì hưởng vậy. Như câu tôi đã nói: Tri túc, tiện túc, đãi túc, hà thời... Nguyễn Túc đó thôi!

Chớ nên đứng núi này trông núi nọ, chớ nên đòi hỏi những gì mình chưa có hoặc không dám có. Phải chấp nhận cuộc đời thì mới sống cho có ý nghĩa được. Và lúc nào cũng phải nuôi hy vọng!

Thế thì, em mua xổ số trúng 300 triệu đô la nhá!

Ừa, đúng thế! Cậu bỏ ra 10 tỉ, cho tôi chung 10 tỉ được không? Trúng thì tôi chia cho cậu 1/10!

Sao không chia phíp-ty, phíp-ty hả thầy?

Bậy nào! Tôi còn nhiều khoản phải chi hơn cậu!

Thôi cũng được. Em chỉ mong cho có dăm xín thôi mà được vài chục triệu đã là quá mức tưởng tượng rồi. Dám lên con đau tim, đi đứt không chừng! Đâu cần đến những mối tình yêu đương rữ rượi?

Nhưng em xin nhắc thầy là đừng nuôi quá nhiều hy vọng hay kỳ vọng ở xổ số!
Sao vậy?
Vì tỉ lệ trúng là 1/14.000.000.00 tức là 1 phần trên 14 triệu vé số bán ra!
Tôi vẫn nuôi hy vọng vì hy vọng đã vươn lên!

Thưa bạn đọc,
Đề tài về Mùa Hạ đến đây coi như chấm dứt. Thầy trò chúng tôi xin cảm ơn bạn đọc đã theo dõi cho đến những hàng chót này.
Nếu có điều chi quý bạn không khứng ý hoặc bất đồng ý kiến, xin quý bạn đại xá, tám chín cũng bỏ làm mười cho thì thầy trò chúng tôi rất lấy làm cảm kích và biết ơn bạn đọc lắm lắm.
Xin hẹn kỳ sau, với đề tài viết về Mùa Thu!
Kính chúc bạn đọc một đêm yên lành.

Lê văn Phúc

